תאריך עדכון : 01/10/2017

אלגוריה, מיסטיקה ופוליטיקה אצל פילון

מס' הקורס : 30472/01

המרצה : ד"ר א. פילר

סוג הקורס: הרצאה

שנת לימודים : תשע"ח

סמסטר : ב

היקף שעות : 1 ש"ש

א. מטרות הקורס :
מטרת הקורס לחשוף את הסטודנטים לרבדים שונים של פרשנות פילון האלכסנדרוני.

ב. תוכן הקורס :
בקורס זה נעסוק בפרשנותו האליגורית של פילון המעבירה את ההתרחשויות המקראיות להתרחשויות שבנבכי נפשו של האדם והנדרשת להבנה הנכונה של התורה, להארה אלוהית או לחויה מיסטית. כמו-כן נגלה שפרשנות זו אינה נטולה ממסרים פוליטיים.

תכנית הוראה מפורטת לכל השיעורים:

מס' השיעור	נושא השיעור
1	פילון האלכסנדרוני – סקירה כללית.
3-2	יהודי אלכסנדריה, הנציב פלאקוס, ויטראסיוס פוליו והמשלחת אל גאיוס קאליגולה ברומא.
4	הפרשנות האליגורית: בין מיתוס ללוגוס.
5	. פילון: 'על אברהם' 48–56: אברהם, יצחק ויעקב.
6	פילון: 'על אברהם' 60–88: הגירת אברם מאור כשדים- פרשנות פילוסופית האסכולה הספקנית.

7	היבטים פוליטיים להגירת אברם מאור כשדים אצל פילון; גירוש האסטרולוגים והיהודים מרומא.
8	פילון והחוויה המיסטית: 'אלגוריות החוקים' ג, 39–47: פרישתה של הרוח ומקום השכל בדרך אל החוויה המיסטית.
9	. 'על הגירת אברהם' 9–11; 32–35: התחושה והבריחה מן הגוף.
10	. 'מי יורש קנייני אלוה' 69–74; 263–266: החוויה האקסטטית.
11	'על החוקים לפרטיהם' 4, 49; 'על השכרות' 144–152; 'על נטיעת הכרם' 38– 39; 'על החלומות' א, 164–165: הנבואה, החסד והסוד האלוהי.
12	. 'על עשרת הדברות' 44–49; 'על קרבנות הבל וקין' 79; 'חיי משה' ב, 288–291: מעמד הר סיני ומות משה.
13	'על אברהם' 225–244: מלחמת ארבעת המלכים את החמישה; הסטואה וארבע המידות הטובות 'הקרדינליות'

ג. חובות הקורס:

נוכחות, קריאת חובה ובחינה.

ד. ביבליוגרפיה:

תרגומי מקורות:

1. 'פילון האלכסנדרוני' – כתבים, בעריכת ס' דניאל, י' עמיר ומ' ניהוף, ירושלים תשמ"ו-תשע"ה.

2. י' לוי, כתביו הפילוסופיים של פילון, ירושלים תשמ"ז.

3. F. H. Colson & G. H. Whitaker (edd.), *Philo*, London 1929-1962. (Loeb Classical Library).

4. R. Marcus, (trans.), *Philo – Questions on Genesis – Exodus*, Cambridge Mass. 1953.

ספרים:

5. ו' ג'יימס, 'החווייה הדתית לסוגיה', ירושלים תש"ט.

6. צ"א וולפסון, 'פילון - יסודות הפילוסופיה הדתית היהודית', ירושלים תש"ל.

7. מ' שטיין, 'פילון האלכסנדרוני, הסופר וספריו ומשנתו הפילוסופית', ורשה תרצ"ז.

8. J. Barnes, *The Toils of Scepticism*, Cambridge 1990.

9. F. Cumont, *Astrology and Religion Among the Greeks and Romans*, New York 1960.

10. E. R. Goodenough, *An Introduction to Philo Judaeus*, New Haven 1940.

11. A. A. Long, & D. N. Sedley, *The Hellenistic Philosophers*, Cambridge 1987.

12. A. Mendelson, *Secular Education in Philo of Alexandria*, Cincinnati 1982.

13. V. Nikiprowetzky, *Le Commentaire de l'écriture chez Philon d'Alexandrie*, Leiden 1977.

14. H. J. Rose, *A Handbook of Greek Mythology*, London-New York 1928 (repr. 1965).

15. F. H. Sandbach, *The Stoics*, London 1975.

16. Idem, *Aristotle and the Stoics*, Cambridge Philological Society 1985.

<u>מאמרים</u>:

17. י' עמיר, "משה כמחבר התורה אצל פילון", 'דברי האקדמיה הישראלית למדעים', ו', תש"מ, עמ' 83-103.

18. מ' שטרן, "גירושי היהודים מרומא בזמן העתיק", 'ציון' מד (תשל"ט), עמ' 1–27.

19. N. Cohen, "The Jewish Dimension of Philo's Judaism", *Journal of Jewish Studies* 38/2 Autumn 1987, pp. 165-186.

20. R. G. Hamerton-Kelly, "Sources and Traditions in Philo Judaeus: Prolegomena to an Analysis of his Writings", *Studia Philonica* I (1972), pp. 3-26.

21. A. Kamesar, 'The *Logos Endiathetos* and the *Logos Prophorikos* in Allegorical Interpretation: Philo and the D-Scholia to the *Iliad*', *Greek, Roman, and Byzantine Studies* 44 (2004), pp. 163-181.

22. A. Marmorstein, "Philo and the Names of God", *JQR* 22 (1931/2), pp. 295-306.

23. D. Winston, "Sage and Super-sage in Philo of Alexandria" in D. P. Wright, D. N. Freedman, A. Hurvitz (edd.), *Pomegranates and Golden Bells ; Studies in Biblical, Jewish, and Near Eastern Ritual, Law, and Literature in Honor of Jacob Milgrom*, Winona Lake 1995, pp. 815-824.

24. C. K. Wong, "Philo's Use of *Chaldaioi*", *Studia Philonica Annual* 4 (1992), pp. 1-14.